

Skrivelse

Skærpede regler om tilskud til tegnsprogstolkning

20. december 2018

J.nr 2018-4974

Overordnet om reglerne om tegnsprogstolkning

Regler om tegnsprogstolkning til personer med hørehandicap er en del af reglerne om personlig assistance i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.

Målgruppen er personer, der på grund af en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig bistand for at kunne varetage et job på ordinære løn- og ansættelsesvilkår, job med løntilskud, seniorjob, fleksjob, virksomhedspraktik eller i forbindelse med efter- og videreuddannelse.

Jobcentret bevilger tolkning efter ansøgning fra borgeren ved at yde tilskud til personlig assistance. Assistance kan gives ved, at tolken rekvireres direkte fra et tolkefirma, hvor jobcenteret udbetaler tilskuddet direkte til tolkefirmaet. Tolken kan også ansættes i den virksomhed, som borgeren er ansat i. I denne situation udbetales tilskuddet til virksomheden, hvor borgeren og tolken er ansat. Personen med handicap skal forud for ansættelse eller rekvirering af en assistent godkende tolken.

Behov for skærpede regler om tegnsprogstolkning

Beskæftigelsesministeren er i sommeren 2018 blevet bekendt med, at der i nogle tilfælde sker uhensigtsmæssig udnyttelse af tilskud til tegnsprogstolkning i situationer, hvor der er sammenfaldende økonomiske interesser mellem den døve, arbejdsgiveren og/eller leverandøren af tolkeydelser. Det kan fx gælde i situationer, hvor døve eller deres arbejdsgivere opretter et tolkefirma alene med henblik på, at kunne hjemtage det høje tilskud fra kommunen. Det kan fx være et ægtepar, hvor manden, som er døv, anvender et firma, der er ejet af hans kone til at tolke for sig. Herved kan konen hjemtage det høje tilskud fra kommunen, også selvom hun udlister den faktiske tolkning til et tredje firma, som udfører opgaven til en timepris, der udgør fx halvdelen af tilskuddet fra kommunen. Differencen bliver dermed til et overskud i konens firma, som hun lovligt har kunnet beholde.

Formålet med ændringen af ordningen

Beskæftigelsesministeren har foretaget vedlagte ændring af bekendtgørelse om kompensation til handicappede i erhverv m.v. for at begrænse muligheden for uhensigtsmæssig udnyttelse af tilskud til tegnsprogstolkningen.

De nye regler medfører, at det er en betingelse for, at jobcenteret kan udbetale tilskud, at tolkebrugerens og tolkebrugerens arbejdsgiver ikke har økonomisk interesse i den virksomhed, hvorfra tolkeydelser rekvireres.

Det er endvidere en betingelse, at hverken tolkebrugerens nærmeste pårørende eller tolkebrugerens arbejdsgivers nærmeste pårørende har økonomisk interesse i den

virksomhed, hvorfra tolkeydelsen rekvireres.

Jobcenteret kan i særlige tilfælde efter en konkret vurdering fravige disse betingelser. Se nærmere nedenfor. Før jobcenteret kan udbetale tilskud, skal tolkebrugeren, dennes arbejdsgiver og tolken erklære på tro og love, at betingelserne er opfyldt.

Økonomisk interesse

Det er ikke nærmere defineret, hvornår der foreligger økonomisk interesse, hvorfor det afhænger af en konkret vurdering, om der i det enkelte tilfælde er tale om økonomisk interesse.

Det skal indgå i vurderingen, at der ikke må være mulighed for - fx gennem etablering af et tolkefirma med samme ejer, som det firma, hvor den døve er ansat - at hjemtage et tilskud, der er langt højere end den faktiske udgift til tolkeydelsen - og dermed generere et lovligt overskud.

I jobcenterets afvejning af, om der foreligger økonomisk interesse, er det relevant at holde ovennævnte formål med ændringen for øje.

Nærmeste pårørende/nærtstående

Det er endvidere en betingelse, at hverken tolkebrugeren nærmeste pårørende eller tolkebrugeren arbejdsgivers nærmeste pårørende har økonomisk interesse i den virksomhed, hvorfra tolkeydelsen rekvireres. Nærmeste pårørende er ikke nærmere defineret, og det afhænger derfor af en konkret vurdering.

Som hovedregel vil en ægtefælle være at anse som nærmeste pårørende. Endvidere kan andre nærmeste pårørende med et tilknytningsforhold, der ikke beror på et ægteskab, men på et fast samlivsforhold, også omfattes. I de fleste tilfælde vil familiemedlemmer i den direkte op- eller nedadstigende linje kunne betragtes som nærmeste pårørende. Herudover kan søskende også omfattes. Derudover kan fætre, kusiner eller anden familie betragtes som nærmeste pårørende. Endvidere kan venskaber efter omstændighederne også omfattes, hvis der er tale om et nært venskab.

Det vil i de enkelte tilfælde afhænge af en konkret vurdering, hvor jobcenteret bør anvende kendskab om personens forhold og relationer.

Tro og love erklæring

Såvel den døve som dennes arbejdsgiver og tolken skal underskrive en tro-og love-erklæring om, at betingelserne er overholdt. Herved sikres, at der kan placeres et entydigt ansvar for overholdelsen.

Bestemmelsen indebærer, at det på tro og love erklæres, at udbetalingen af tilskuddet udbetales i overensstemmelse med betingelserne om, at:

1. tolkebrugeren og tolkebrugeren arbejdsgiver ikke har økonomisk interesse i den virksomhed, hvorfra tolkeydelsen rekvireres.
2. tolkebrugeren nærmeste pårørende eller tolkebrugeren arbejdsgivers nærmeste pårørende ikke har økonomisk interesse i den virksomhed, hvorfra tolkeydelsen rekvireres.

Det bemærkes, at afgivelse af en sådan erklæring mod bedre vidende er strafbart.

Jobcenteret vil således kunne kræve, at tolkebrugeren, dennes arbejdsgiver og tolken afgiver oplysningerne på tro og love, og vil i så fald kunne lægge denne oplysning uprøvet til grund forud for udbetalingen af tilskud. Jobcenteret er dog forpligtet til ved mistanke om overtrædelse af reglerne at se nærmere på sagen, selv om der er underskrevet en tro og love erklæring.

Det samme gør sig allerede gældende, når der udbetales tilskud til personlig assistance til en virksomhed under sygefravær hos personen handicap. I disse tilfælde fremgår det af gældende ret, at før tilskud kan udbetales, skal arbejdsgiveren erklære på tro og love, at arbejdsgiveren er forpligtet til at udbetale løn til assistenten i den periode, hvor personen med handicap er fraværende.

Fravigelse af betingelserne

På baggrund af en konkret vurdering kan jobcenteret dog fravige ovennævnte betingelser. Det kan fx være:

- under hensyntagen til særlige geografiske forhold fx en døv med virksomhed/ansættelsessted beliggende fjernt fra en tolkeleverandør, og som har en ægtefælle, der er tolk, og hvor den døve har behov for fx 1-2 times ugentlig tolkning.
- ved tolkning, hvor der er behov for speciel faglig viden om det område, der tolkes indenfor (fx specialiseret ingeniør eller lignende).
- hvor der er tale om få og ikke gentagne tolkninger, idet den økonomiske vinding vil være meget begrænset. En fravigelse skal altid ske i overensstemmelse med intentionen med ordningen.

Jobcentrene har derfor mulighed for at fravige bestemmelserne, så længe jobcenteret vurderer, at der ikke er kritiske forhold omkring nærtstående og sammenfaldende økonomiske interesser. Det vil sige, at det vil afhænge af en konkret vurdering af de samlede forhold, når jobcenteret tager stilling til, om de kan dispensere, således der kan bevilges tilskud til en nærtstående tolk med økonomisk interesse.

Ikrafttrædelsestidspunkt og overgangsordning for bevillinger fra før 1. februar 2019

Bekendtgørelsen vil finde anvendelse på alle bevillinger, der gives efter den 1. februar 2019.

Det vil sige, at for alle bevillinger af tolkeydelse, der er givet efter den 1. februar 2019, er det en forudsætning for udbetaling af tilskud, at bevillingen lever op til de nye og skærpede regler. Det gør sig gældende for bevilling til nye ansøgninger og genbevillinger til borgere, der allerede har tolkebevillinger.

Bevillinger af tolkeydelser, der er givet inden den 1. februar 2019, kan fortsætte efter de hidtil gældende regler frem til 1. april 2019.

Hvis jobcenteret forud for den 1. februar 2019, har bevilget tolkeydelse, vil denne bevilling først være omfattet af de nye skærpede regler den 1. april 2019.

Det vil sige, at jobcenteret i perioden fra den 1. februar 2019 til den 1. april 2019 skal gennemgå alle allerede bevilligede bevillinger, således at det sikres, at alle bevillinger pr. 1. april 2019 lever op til de nye skærpede regler.

Opfølgning

For at understøtte implementeringen af de nye skærpede regler på området vil der blive gennemført en tilsynsindsats ca. seks måneder efter bekendtgørelsens ikrafttræden. Det vil sige omkring 1. oktober 2019.

Tilsynsindsatsen vil undersøge, om kommunerne anvender reglen korrekt, og om der er behov for yderligere justeringer for at undgå uhensigtsmæssig brug af ordningen.